

dolayı babasının emriyle ondan ayrılmak zorunda kaldığı rivayet edilir. Ancak bu ayrılığın üzüntüsünü içli şiirlerle terennüm ederek babasının merhamesini celbetmiş ve Âtike ile tekrar bir araya gelmiştir.

Abdullah, Mekke fethine ve Huneyn Savaşı'na katıldı; Tâif muhasarasında yaralandı. Bir süre iyileşen bu yara daha sonra tekrar açıldı ve ölümüne sebep oldu. Cenaze namazını babası kıldırdı. Abdullah'tan, Begavî ve Hâkim'in eserlerinde naklettikleri sadece bir hadis rivayet edilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Vakıf, *Kitâbü'l-Megâzî* (nşr. M. Jones), London 1965-66 → Beyrut, ts. (Âlemü'l-Kütüb), I, 395, 402; III, 930, 931, 938; İbn Sa'd, *et-Tabakâtü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968 I, 229; Buhârî, "Menâkıbü'l-Enşâr", 45; Taberî, *Târîh* (nşr. Muhammed Ebü'l-Fazl), Kahire 1960-70 → Beyrut, ts. (Dâru Süveydân), II, 376, 378, İbn Abdülber, *el-İstî'âb (el-İşâbe* içinde), Kahire 1328, II, 258; III, 199; İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gâbe*, Kahire 1285-87, III, 299; İbn Kesîr, *el-Bidâye*, Beyrut 1967, V, 263, 338; Nevevî, *Tehzîbü'l-esmâ*, Beyrut, ts. (Dârü'l-Kütübü'l-ilmîyye), I, 262; İbn Hacer, *el-İşâbe*, Kahire 1328, II, 283.

MEHMET ALİ SÖNMEZ

ABDULLAH b. EBÜ DÂVÜD

(عبدالله بن أبي داود)

(bk. İBN EBÜ DÂVÜD).

ABDULLAH b. EBÜ EVFÂ

(عبدالله بن أبي أوفى)

Ebü Muâviye Abdullâh b. Ebî Evfâ el-Eslemî (ö. 86/705)

Kûfe'de en son vefat eden sahâbî.

Babası Ebü Evfâ'nın asıl adı Alkame'dir. İbn Ebü Evfâ diye de anılan Abdullah, *Bey'atürrıdvân*'da bulundu. Hayber'in fethine ve Huneyn Savaşı'na katıldı. Hulefâ-yı Râşidîn dönemindeki fetihler dolayısıyla, diğer pek çok sahâbî gibi Medine'den ayrılarak Kûfe'ye yerleşti.

Ashabın uzun ömürlülerinden biri olan Abdullah, Ebü Hanîfe'nin görebildiği dört sahâbiden biridir. İsmâil b. Ebü Hâlid, Şa'bî, Abdülmelik b. Umeyr, Ebü İshak eş-Şeybânî, Amr b. Mürre gibi ünlü kişiler ondan hadis rivayet etmişlerdir. Hz. Peygamber'den rivayet ettiği hadislerden doksan kadarı zamanımıza ulaşmıştır. Bunların on beşi *Şahîh-i*

Buhârî'de, altısı *Şahîh-i Müslim*'de, beş tanesi de her iki eserde yer almıştır. Ahmed b. Hanbel'in *Müsned*'inde ise iki ayrı bölümde (IV, 352-357, 380-383) yetmiş kadar hadisi bulunmaktadır. Hayatının son yıllarında gözlerini kaybeden Abdullah, yüz yaşlarında iken vefat etmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Buhârî, *et-Târîhu'l-kebîr* (nşr. Abdurrahman b. Yahyâ el-Yemânî v.dğr.), Haydarâbâd 1360-80/1941-60 → Diyarbakır, ts. (el-Mektebetü'l-İslâmiyye), V, 24; İbn Hibbân, *Meşâhîru 'ulemâ' i'l-emşâr* (nşr. M. Fleischhammer), Kahire 1379/1959, s. 49; Hâkim, *el-Müstedrek*, III, 570-571; İbn Abdülber, *el-İstî'âb (el-İşâbe* içinde), Kahire 1328, II, 264-265; İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gâbe*, Kahire 1285-87, III, 121-122; Nevevî, *Tehzîbü'l-esmâ*, Beyrut, ts. (Dârü'l-Kütübü'l-ilmîyye), I/1, s. 261; Zehebî, *A'lâmü'n-nübelâ*, III, 428-430; İbn Hacer, *el-İşâbe*, Kahire 1328, II, 279-280; a.mlf., *Tehzîbü't-Tehzîb*, V, 151; *Tecrid Tercemesi*, V, 408; X, 356.

ALİ YARDIM

ABDULLAH b. EBÜ HADRED

(عبدالله بن أبي حدر)

Ebü Muhammed Abdullâh b. Ebî Hadred b. Umeyr el-Eslemî (ö. 71/690-91)

Sahâbî.

Babası Ebü Hadred'in asıl adı Selâme olduğu için bazı kaynaklarda Abdullah b. Selâme diye de anılır. Hudeybiye Antlaşması'ndan itibaren Hz. Peygamber'in emrinde seferlere katıldı, ayrıca muhtelif seriyelerde görev aldı. Bunlardan biri de Gâbe seriyesidir. Benî Cüşem kabilesinden Rifâa b. Kays'ın, müslümanlarla Kaysoğulları'nın arasını bozmaya çalıştığını öğrenen Hz. Peygamber, Abdullah b. Ebü Hadred'in yanına iki kişi daha vererek Rifâa hakkında bilgi toplamasını istemişti. Abdullah da Medine yakınlarındaki Gâbe otlagında Rifâa'yı pusuya düşürerek öldürdü, sayıları oldukça çok olan adamlarını kovaladı ve develerini alıp Medine'ye getirdi. Son derece fakir olan Abdullah, ganimetten hissesine düşen on üç deveyi evleneceği hanıma mehir olarak verdi. Bu olaydan iki ay sonra meydana gelen Huneyn Savaşı öncesinde Hz. Peygamber tarafından bilgi toplamak üzere düşman içlerine gönderildi; görevini başarıyla tamamlayarak topladığı bilgileri Peygamber'e getirdi. Hz. Peygamber'in ölümünden sonraki hayatı hakkında bil-

gi bulunmayan Abdullah, yaklaşık seksen yaşında vefat etti.

Abdullah b. Ebü Hadred, Hz. Ebü Bekir ve Ömer'den hadis rivayet etmiş, kendisinden de oğlu Ka'ka' ve diğer bazı kimseler rivayette bulunmuştur. Rivayet ettiği hadislerden ikisi *Müsned*'de (VI, 11-12) yer almaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Vakıf, *Kitâbü'l-Megâzî* (nşr. M. Jones), London 1965-66, II, 634-635, 777, 779-780, 797; III, 877, 893, 939, 1008; İbn Hişâm, *es-Sire* (nşr. Mustafa es-Sekkâ v.dğr.), Kahire 1375/1955, III, 439-440; IV, 626, 629-631; İbn Sa'd, *et-Tabakâtü'l-kübrâ* (nşr. İhsan Abbas), Beyrut 1388/1968, II, 150; IV, 309-310; Taberî, *Târîh* (nşr. Muhammed Ebü'l-Fazl), Kahire 1960-70 → Beyrut, ts. (Dâru Süveydân), III, 34, 158; İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gâbe* (nşr. Muhammed İbrahim el-Bennâ v.dğr.), Kahire 1390-93/1970-73, III, 210-211; İbn Hacer, *el-İşâbe* (nşr. Ali Muhammed el-Bicâvî), Kahire 1390-92/1970-72, IV, 54-57.

KEMAL SANDIKÇI

ABDULLAH b. EBÜ İSHAK

(عبدالله بن أبي اسحق)

(bk. İBN EBÜ İSHAK).

ABDULLAH b. EBÜ REBİÂ

(عبدالله بن أبي ربيعة)

Ebü Abdurrahmân Abdullâh b. Ebî Rebî'a b. el-Mugîre el-Mahzûmî (ö. 35/656)

H. Peygamber'in Yemen'e vali olarak gönderdiği sahâbî.

Meşhur Arap şairi Ömer b. Ebü Rebî'a'nın babası olan Abdullah, Câhiliye döneminde baharat ticaretiyle büyük servet kazanmış Kureyşli bir tacirdir. Bu dönemde elçi olarak gönderilen heyetler arasında yer almıştır. Müslüman muhacirleri geri istemek üzere Kureyş tarafından Habeşistan'a gönderilen heyet içinde, ayrıca Bedir Savaşı'nda esir düşen Mahzûm kabilesi mensuplarının fidyelerini ödemek için Medine'ye giden heyette bulundu. Uhud Savaşı'nda yüz müşrik okçusuna kumanda etti. Mekke fethinde Hz. Ali'nin kız kardeşi Ümmü Hânî'nin himayesini temin ederek canını kurtardı.

Abdullah, Mekke'nin fethedildiği gün müslüman oldu. Hz. Peygamber Huneyn Savaşı'na giderken ondan 30.000 (veya 40.000) dirhem-borç aldı. Huneyn dönüşü borcunu ödeyerek kendisine ve